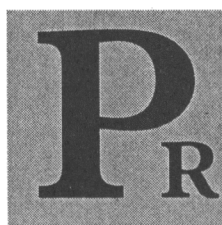


Nr 1118



PRACE NAUKOWE

Akademii Ekonomicznej
im. Oskara Langego we Wrocławiu

Agrobiznes 2006

Konkurencja w agrobiznesie – jej uwarunkowania i następstwa

Tom 2

Redaktor naukowy
Stanisław Urban

Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej
im. Oskara Langego we Wrocławiu
Wrocław 2006



Komitet Redakcyjny

*Andrzej Matysiak (przewodniczący),
Tadeusz Borys, Jan Lichtarski, Adam Nowicki,
Zdzisław Pisz, Waldemar Podgórski, Wanda Ronka-Chmielowiec, Jan Skalik, Stanisław Urban*

Recenzenci

*Andrzej Czyżewski, Ludostaw Drelichowski, Szczepan Figiel, Małgorzata Juchniewicz,
Halina Kahuża, Franciszek Kapusta, Barbara Kutkowska, Henryk Lelusz, Anna Łapińska,
Paweł Mickiewicz, Wiesław Musiał, Lech Nieżurawski, Stanisław Pajczkowski,
Andrzej Radwan, Grzegorz Spychalski, Joanna Szwacka-Salmonowicz, Bożena Tańska-Hus,
Zofia Wyszowska, Sławomir Zawisza*

Redaktorzy Wydawnictwa

Anna Grzybowska, Dorota Pitulec

Korektorzy

Barbara Cibis, Teresa Wilniewicz

Projekt okładki

Beata Dębska

**Kopiowanie i powielanie w jakiegokolwiek formie
wymaga pisemnej zgody Wydawcy**

**© Copyright by Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu
Wrocław 2006**

PL ISSN 0324-8445

Druk i oprawa: Zakład Graficzny AE we Wrocławiu. Zam. 306/06

Spis treści

Małgorzata Lechwar: Ład instytucjonalny podstawą konkurencyjności polskiego rolnictwa	15
Marzena Lemanowicz: Możliwości podejmowania działań integracyjnych wśród producentów rolnych w świetle obowiązujących w Polsce regulacji prawnych	21
Tomasz Lesiów, Beata Zeler: Czynniki determinujące konkurencyjność wybranego gospodarstwa agroturystycznego	28
Anna Lewińska: Uwarunkowania konkurencyjności żywności ekologicznej	34
Anna Łapińska, Artur Okręglicki: Wykorzystanie leasingu w opinii menedżerów małych i średnich przedsiębiorstw	40
Irena Łacka: Koncepcja klastrów na obszarach wiejskich Pomorza Zachodniego jako szansy na podniesienie konkurencyjności MŚP agrobiznesu	47
Mieczysław Łozowski: Ubezpieczenie upraw	54
Justina Macner: Demand and Supply Dynamics on the Commercial Vehicle Market in Eastern Europe	60
Janusz Majewski: Zróżnicowanie produkcji mleka w Polsce i jego uwarunkowania	66
Stanisław Mańko, Roman Sass, Tadeusz Sobczyński: Aktywność inwestycyjna rolników w podregionie bydgoskim	72
Renata Matysik-Pejas: Percepcja jakości produktów żywnościowych przez młodych konsumentów	80
Łukasz Menart, Małgorzata Juchniewicz: Konkurencyjność eksportu polskiego przemysłu mięsnego na tle UE-15	86
Małgorzata Michalcewicz: Analiza wzorców zachowań konsumentów w okresie przemian gospodarczych	93
Mariola Michałowska: Istota i znaczenie konkurencyjności w handlu żywnością oraz perspektywy rozwoju polskich przedsiębiorstw	100
Antoni Mickiewicz, Bartosz Mickiewicz: Przedsiębiorczość na terenach pogranicza polsko-niemieckiego	106
Paweł Mickiewicz: Możliwości wpływu programów pomocowych na zmianę struktury zatrudnienia w rolnictwie Pomorza Zachodniego	111
Danuta Mierzwa: Miejsce spółdzielczości w systemie społeczno-gospodarczym Polski i szanse jej rozwoju	118

Leonard Milewski: Konkurencyjność gospodarstw rolniczych na tle powiązań w systemach dystrybucji w Polsce	123
Zbigniew Mongiało: Analiza wpływu wielkości gospodarstwa na jakość parametrów produkcji	130
Grażyna Morkis: Stosowanie systemów zarządzania jakością a konkurencyjność przedsiębiorstw przemysłu spożywczego	137
Ewa Mossakowska: Ludność wiejska na rynku pracy	143
Aldona Mrówczyńska-Kamińska: Rola rolnictwa i przemysłu spożywczego w zaspokajaniu popytu pośredniego i końcowego	149
Wiesław Musiał: Przedsiębiorczość pozarolnicza w wybranych subregionach Karpat Polskich	157
Lech Nieżurawski, Bożena Pawłowska: Badanie satysfakcji klienta czynnikiem warunkującym identyfikację atrybutów satysfakcji klienta z produktu spożywczego	165
Zdzisław Obstawski: Funkcjonowanie ubezpieczeń obowiązkowych i dobrowolnych w rolnictwie w świetle projektu dofinansowania ubezpieczeń rolnych w Polsce	172
Anna Olszańska: Wybrane czynniki kształtujące ceny detaliczne mięsa oraz przetworów wieprzowych i drobiowych	179
Andrzej Oryński: Prawna ochrona konkurencji	188
Lech Pałasz: Nabywanie nieruchomości gruntowych przez cudzoziemców	194
Rafał Parvi: Konkurencja i jej wpływ na działania inwestycyjne przedsiębiorstw	200
Edyta Pawlak: Zmiany w handlu rybami i przetworami rybnymi po przystąpieniu Polski do UE	206
Adam Pawlewicz, Zbigniew Brodziński: Zmiany w sektorze przetwórstwa rolno-spożywczego w Polsce	212
Kazimierz Perechuda, Elżbieta Nawrocka: Marketing relacji jako sposób uzyskiwania przewagi konkurencyjnej przez gospodarstwo agroturystyczne	219
Jakub Piecuch: Rola rolnictwa w regionach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (przykład Hiszpanii i Portugalii)	226
Wojciech Pizło: Marketing internetowy w korporacji międzynarodowej – studium przypadku firmy Nestle	234
Hanna Pondel: Postawy producentów rolnych wobec metod produkcji rolnej przyjaznych środowisku	242
Łukasz Popławski: Uwarunkowania rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego w opinii mieszkańców Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego	248
Lucyna Przezbórska: Waloryzacja turystyczna obszarów wiejskich województwa wielkopolskiego	254

Renata Przygodzka: Instrumenty finansowego wsparcia i ich wpływ na konkurencyjność gospodarstw rolnych	261
Katarzyna Puchalska, Waldemar Kalita: Konkurencyjność polskich produktów rolno-spożywczych na tle wymiany zagranicznej z głównymi partnerami handlowymi	267
Andrzej Radwan, Jakub Piecuch: Zróżnicowanie produkcyjno-ekonomiczne gospodarstw rodzinnych w zależności od wielkości stada krów mlecznych	273
Krystyna Romaniuk: Wykorzystanie funduszy strukturalnych sposobem na poprawę konkurencyjności przedsiębiorstw sektora mleczarskiego w Polsce	279
Robert Rusielik: Efektywność techniczna produkcji nasion oleistych w Europie i na świecie	285
Małgorzata Rutkowska, Przemysław Kozyra: Prawne bariery rozwoju agroturystyki w Polsce – wybrane problemy	292
Jan Siekierski: Efektywność ekonomiczna przedsiębiorstw rolnych jako podstawowe kryterium ich konkurencyjności	299
Daria Sikorska, Izabela Wielewska: Fundusze unijne jako szansa wzrostu konkurencyjności przedsiębiorstw agrobiznesowych	307
Tomasz Siudek: Pozycja konkurencyjna banków spółdzielczych na rynku finansowym w Polsce	312
Agnieszka Sompolska-Rzechuła: Statystyczna analiza potencjału rozwojowego powiatów ziemskich pogranicza polsko-niemieckiego jako czynnika konkurencyjności gospodarczej	319
Barbara Sosenko: Konkurencja a współpraca. Rola kapitału społecznego w rozwoju obszarów wiejskich	325
Grzegorz Spychalski: Konkurencyjność produkcji żywności w warunkach globalizacji	332
Aneta Stańko: Cena i jakość – preferencje Polaków na rynku dóbr FMCG ..	339
Artur Stec, Dariusz Kusz: Przetwórstwo żywności wieprzowego na Podkarpaciu po wejściu Polski do Unii Europejskiej	345
Sebastian Stępień: Wyniki produkcyjne gospodarstw trzodowych w Wielkopolsce na tle kraju jako wyznacznik konkurencyjności regionu	350
Anna Strychalska-Rudzewicz: Kultura organizacyjna jako czynnik warunkujący innowacyjność przedsiębiorstw przemysłu spożywczego	357
Dariusz Strzębicki: Promocja w Internecie jako element budowy przewagi konkurencyjnej w przedsiębiorstwach przemysłu spożywczego	365
Katarzyna Szara, Agata Pierścieniak: Jakość jako determinanta konkurencyjności – studium przypadku	371
Beata Szczecińska: Zarządzanie kapitałem obrotowym w wybranym przedsiębiorstwie gospodarki żywnościowej	378

Iwona Szczepaniak: Ocena konkurencyjności polskiego przemysłu spożywczego w Unii Europejskiej	384
Jakub Szpon: Transmisja cen w łańcuchu dostaw na przykładzie branży drobiarskiej w latach 2000-2004	392
Krystyna Szybiga: Korzyści wynikające z funkcjonowania spółek przemysłu cukierniczego na rynku giełdowym	399
Elżbieta Szymańska: Uwarunkowania wzrostu konkurencyjności produkcji żywca wieprzowego w Polsce	405
Joanna Szymańska: Instrumenty marketingu mix wykorzystywane przez wybrany podmiot agrobiznesu w sytuacji nasilającej się konkurencji na rynku roślin ozdobnych	411
Janusz Śnihur: Merchandising jako instrument tworzenia przewagi konkurencyjnej w usługach agroturystycznych	418
Małgorzata Śrubkowska, Joanna Pawłowska-Tyszko: Sezonowe wahania sprzedaży i zakupu miodu w przedsiębiorstwie przetwórczym	429
Bożena Tańska-Hus: Gospodarstwo rodzinne jako podstawa europejskiego modelu rolnictwa	438
Marek Tomaszewski: Infrastruktura techniczna jako czynnik determinujący rozwój przedsiębiorczości (na przykładzie gmin województwa zachodniopomorskiego)	443
Ewa Tyran: Competitiveness of Rural Tourism	449
Stanisław Urban: Konkurencja na rynku ziemi rolniczej	455
Mirosław Wasilewski: Equity Versus Profitability and Liquidity of Agricultural Enterprises	461
Andrzej Piotr Wiatrak: Strategia rozwoju lokalnego jako narzędzie rozwoju agrobiznesu i jego konkurencyjności	470
Izabela Wielewska, Daria Sikorska: Determinants of Development of Competitiveness in Agricultural Companies	476
Tomasz Wierzejski: Wpływ kursu walutowego na wielkość eksportu polskich produktów mleczarskich	481
Krzysztof Wiktorowski: Wpływ wdrażania systemów jakości na wzrost konkurencyjności sektora rolno-spożywczego w regionie zachodniopomorskim	488
Artur Wilczyński: Koszty produkcji żywca wołowego w krajach należących do międzynarodowej sieci gospodarstw porównawczych IFCN-Beef	495
Izabela Wojewoda: Współpraca i konkurencja w opiniach przedsiębiorców z obszarów wiejskich województwa lubuskiego	501
Agnieszka Wojewódzka: Atrakcyjność inwestycyjna gmin jako uwarunkowanie konkurencji podmiotów gospodarczych	508
Leszek Woźniak, Bożydar Ziółkowski, Sylwia Dziedzic: Negatywne przejawy konkurencji w agrobiznesie	515

Marian Woźniak: Tradycja kontra nowoczesność jako element konkurencyjności obszarów wiejskich	523
Małgorzata Zajdel: Przebieg i realizacja programu SAPARD w regionie północno-zachodnim	529
Marian Zalesko: Instytucje a konkurencyjność rynku rolnego	535
Sławomir Zawisza, Ewa Rochowiak: Farmers' Opinions about Expected Competitive Position of Polish Agriculture after Integration with the EU – Results of a Survey in the Żnin District in the Kujawsko-Pomorskie Province	540
Aldona Zawojcka: Economic Effects of Market Support to Agricultural Producers: the Case of OECD Countries	546
Bożydar Ziółkowski: Ekoinnowacje w agrobiznesie jako czynnik konkurencyjności	553
Jan Zuba, Maria Zuba: Polityka ilości i jakości oraz zadłużenia w konkurencyjnym zarządzaniu wybranych przedsiębiorstw przemysłu mięsnego	559
Dagmara K. Zuzek: Czynniki kształtujące konkurencyjność polskiego przemysłu spożywczego	564
Janusz Żmija, Monika Szafrąńska: Kredytowanie obszarów wiejskich na przykładzie regionu zamojskiego	570

Summaries

Małgorzata Lechwar: An Institutional Order as a Basis of Polish Agriculture Competitiveness	20
Marzena Lemanowicz: Possibilities of Undertaking of Integration Activities Among Farmers Based on Present Polish Regulations	27
Tomasz Lesiów, Beata Zeler: Factors Affecting Competition of the Selected Agritourism Farm	33
Anna Lewińska: Conditions of Organic Foods' Competition	39
Anna Łapińska, Artur Okręgliński: The Use of Leasing in Opinions of Managers of Small and Medium Enterprises	46
Irena Łacka: The Conception of Clusters on Rural Areas of West Pomerania as a Chance to Increase Competitiveness of SME's of Agribusiness ..	53
Mieczysław Łozowski: Insurance of Cultivation	59
Justina Macner: Dynamika popytu i zbytu na rynku pojazdów użytkowych ..	65
Janusz Majewski: Factors Determining Regional Differentiation of Milk Production in Poland	71

Stanisław Mańko, Roman Sass, Tadeusz Sobczyński: Investment Activity of Farmers in the Subregion Bydgoszcz	79
Renata Matysik-Pejas: Perception of Foodstuffs Quality Among Young Consumers	85
Łukasz Menart, Małgorzata Juchniewicz: Competitiveness of Polish Meat Industry against the Background of UE-15	92
Małgorzata Michalciewicz: Analysis of Patterns of Consumers Behaviour in the Period of Economic Changes.....	99
Mariola Michałowska: The Essence and Meaning of Competition in Food Trade and Perspectives of Development of Polish Companies	105
Antoni Mickiewicz, Bartosz Mickiewicz: Enterprise on Polish-German Borderland	110
Paweł Mickiewicz: Possibilities of the Influence of Aid Programmes on the Change of Employment Structure in West Pomerania Agriculture ...	117
Danuta Mierzwa: The Place of Cooperative Movement in the Social-Economic System in Poland and its Prospects of Development	122
Leonard Milewski: Farms Competitiveness against the Background of Distribution Systems in Poland	129
Zbigniew Mongiało: Analysis of the Influence of a Farm Size on Quality of Production Parameters	136
Grażyna Morkis: Applying the Quality Management Systems and Competitiveness in the Food Industry Enterprises	142
Ewa Mossakowska: Rural Population on Labour Market	148
Aldona Mrówczyńska-Kamińska: The Importance of Agriculture and Food Industry in Meeting Indirect and Final Demand	156
Wiesław Musiał: Entrepreneurship Outside Agriculture in Selected Subregions of the Polish Carpathians	164
Lech Nieżurawski, Bożena Pawłowska: Customer Satisfaction Research – Factor Influencing Identification of Customer Satisfaction Attributes of Food Product	171
Zdzisław Obstawski: Functioning of Obligatory and Voluntary Insurance in Agriculture in the Context of the State of Subsidising Project of Agricultural Insurance in Poland	178
Anna Olszańska: Chosen Factors Forming Retail Prices of Meat and Pigs and Poultry Products	187
Andrzej Oryński: Legal Protection of Competition	193
Lech Pałasz: Ground Estates Buying by Foreigners	199
Rafał Parvi: Competition and its Influence upon Enterprises' Investment Operations	205
Edyta Pawlak: Changes in Trade of Fish and Fish Products after Poland's Accession to European Union	211

Adam Pawlewicz, Zbigniew Brodziński: Changes in Agro-processing Sector in Poland	217
Kazimierz Perechuda, Elżbieta Nawrocka: Relationship Marketing as the Way of Winning Competitive Advantage by Agrotourist Farms	225
Jakub Piecuch: The Role of Spanish and Portuguese Less-favoured Agriculture Regions	233
Wojciech Pizło: Internet Marketing in International Corporation – Case Study of Nestle Enterprise	241
Hanna Pondel: The Farmers Stances toward the Environment Friendly Methods of Agricultural Production	247
Łukasz Popławski: Conditionings of Development of Food-Processing in the Opinion of Nadnidziański Landscape Park's Inhabitants	253
Lucyna Przezbórska: Tourism Valorization of Rural Areas of the Wielkopolska Region	260
Renata Przygodzka: Financial Support Instruments and their Influence on Farms Competitiveness	266
Katarzyna Puchalska, Waldemar Kalita: International Competitiveness of Polish Farm-food Products Trade Against the Background of Exchange of Goods with Main Co-operative Partners	272
Andrzej Radwan, Jakub Piecuch: Production and Economic Diversification of Family Farms Depending on Dairy Cow Herd	278
Krystyna Romaniuk: The Use of Structural Funds to Improve the Competitiveness of Enterprises of Dairy Sector in Poland	284
Robert Rusielik: Technical Efficiency of the Production of Oil Seed Plants in Europe and in the World	291
Małgorzata Rutkowska, Przemysław Kozyra: Law Barriers of Domestic Agriculture Tourism Development in Poland – Selected Aspects	298
Jan Siekierski: Economic Effectiveness of Agricultural Enterprises as a Basic Criterion of their Competitiveness	306
Daria Sikorska, Izabela Wielewska: EU Funds as a Chance of Increase in Competitiveness of Agricultural Companies	311
Tomasz Siudek: Competitive Position of Cooperative Banks on the Financial Market in Poland	318
Agnieszka Sompolska-Rzechuła: Statistical Analysis of Developmental Potential of Landed Administrative Districts in Polish-German Borderland as an Economic Competitiveness Factor	324
Barbara Sosenko: Competition and Cooperation. The Role of Social Capital in the Development of Rural Areas	331
Grzegorz Szychalski: Food Production Competitiveness in the Globalisation Process	338
Aneta Stańko: Price and Quality – Poles' Preferences on FMCG Market	344

Artur Stec, Dariusz Kusz: Porkers Processing Sector in Podkarpackie Province after the Accession of Poland to European Union	349
Sebastian Stępień: Production Results of Pig Farms in Wielkopolska against Poland Background as a Determinant of Region Competitiveness	356
Anna Strychalska-Rudzewicz: Organisational Culture as a Factor Influencing Innovation in Food Industry Enterprise	364
Dariusz Strzębicki: Internet Promotion as a Tool of Creating Competitive Advantage in the Food Industry Enterprises	370
Katarzyna Szara, Agata Pierścieniak: Quality as a Determinant of Competitiveness – Case Study	377
Beata Szczecińska: Managing of Working Capital in Food Industry Company	383
Iwona Szczepaniak: An Assessment of Competitiveness of Polish Food Industry in the European Union	391
Jakub Szpon: Prices Coverage in the Supply Chain on the Example of Poultry Branch in the Years 2000-2004	398
Krystyna Szybiga: Benefits of the Functioning of Confectionary Industry Companies on a Share Market	404
Elżbieta Szymańska: Conditions of Competitiveness Increase of Pig Production in Poland	410
Joanna Szymańska: Instruments of Marketing Mix Used by Chosen Agribusiness Subjects in the Situation of Growing Competition on the Market of Flowers and Plants	417
Janusz Śnihur: Merchandising as Instrument of Creation of Competitive Superiority in Agritouristic Services	428
Małgorzata Śrubkowska, Joanna Pawłowska-Tyszko: Seasonal Fluctuation of Sale and Purchase of Honey in Food-Processing Company	437
Bożena Tańska-Hus: Family Farm as a Basis of the European Agriculture Model	442
Marek Tomaszewski: Technical Infrastructure as a Factor Determining Enterprise (Case of Communes in Zachodniopomorskie Province)	448
Ewa Tyran: Konkurencyjność turystyki wiejskiej	454
Stanisław Urban: Competition on the Agricultural Land Market	460
Mirosław Wasilewski: Kapitał własny a rentowność i płynność finansowa przedsiębiorstw rolniczych	469
Andrzej Piotr Wiatrak: Strategy of Local Development as an Instrument of Agribusiness Development and its Competitiveness	475
Izabela Wielewska, Daria Sikorska: Uwarunkowania rozwoju konkurencyjności w przedsiębiorstwach agrobiznesu	480
Tomasz Wierzejski: The Effects of the Exchange Rate on the Volume of Exports of Polish Dairy Products	487

Krzysztof Wiktorowski: Influence of Implementing Quality Systems on the Growth of Competition of Agrarian-food Sector in West Pomeranian Region	494
Artur Wilczyński: Beef Costs Production in Farms Participated in International Farm Comparison Network (IFCN-Beef)	500
Izabela Wojewoda: Co-operation and Market Competition in the Opinion of the Country Area Entrepreneurs of Lubuskie Voivodeship	507
Agnieszka Wojewódzka: Attractiveness of Communities as a Factor Affecting Competitiveness of Business Units	514
Leszek Woźniak, Bożydar Ziółkowski, Sylwia Dziedzic: Negative Symptoms of Competitiveness in Agribusiness	522
Marian Woźniak: Tradition versus Modernity as an Element of Competitiveness of the Rural Areas	528
Małgorzata Zajdel: The Course and Realization of SAPARD Programme in North-West Region	534
Marian Zalesko: Institutions and Competitiveness of Agricultural Market ...	539
Sławomir Zawisza, Ewa Rochowiak: Opinie rolników na temat konkurencyjności polskiego rolnictwa po integracji z Unią Europejską – wyniki badań sondażowych w powiecie Żnin w województwie kujawsko-pomorskim	544
Aldona Zawajska: Ekonomiczne skutki rynkowego wspierania producentów rolnych na przykładzie krajów OECD	552
Bożydar Ziółkowski: Ecoinnovativeness in Agribusiness as Competitiveness Factor	558
Jan Zuba, Maria Zuba: Policy of Quantity, Quality and Liabilities in Competitive Management of Chosen Meat Enterprises	563
Dagmara K. Zuzek: Factors Formative Competitiveness in the Polish Food Processing Industry	569
Janusz Żmija, Monika Szafrńska: Results of Credits in Rural Areas of Zamość Region	576